

Suomeksi julkaistava Sheboard-sovellus haastaa pohtimaan tapoja puhua tytöistä ja tytöille

Jo pienet lapset omaksuvat ympäristöstään käsityksiä siitä, millaisia ominaisuuksia ja toimintatapoja eri sukupuolilla on. Lastenoikeusjärjestö Plan International on kehittänyt yhteistyössä Samsungin kanssa Sheboard-näppäimistösovelluksen, joka herättää pohtimaan tapoja puhua tytöistä ja tytöille. Sovellus julkaistaan nyt suomenkielisenä, ja opetusmateriaalipaketin avulla sukupuoleen liittyvää tasa-arvoajattelua voi edistää myös kouluissa.

Sukupuoleen liittyvät stereotypit ja odotukset ovat haitallisia etenkin tytöille, joille puhutaan usein kykyjen sijaan ulkoisista ominaisuuksista. Puhetapa voi vaikuttaa esimerkiksi siihen, mitä tytöt odottavat tulevaisuudestaan.

– Jos poikia keuhetaan vain rohkeiksi ja älykkäiksi ja tyttöjä vain sieviksi ja kilteiksi, tämä vahvistaa haitallisia sukupuolistereotyyppioita. Sheboard-näppäimistösovellus kyseenalaistaa näitä malleja. Erotuksena tavallisista näppäimistöistä se ehdottaa tytöistä, naisista, siskoista, äideistä – ylipäätään naisista – kirjoitettaessa voimaannuttavia sanoja ja lauseita, kertoo Plan Internationalin digikehityksen asiantuntija **Nora Lindström**.

Jos kirjoittaa vaikkapa ”tytöt ovat”, ennakoivaan tekstinsyöttöön perustuva Sheboard tarjoaa jatkoksi esimerkiksi sanoja ”rohkeita” ja ”fiksua”.

Plan julkaisee viime syksynä englanniksi lanseeratusta Sheboardista suomenkielisen version syyskuun alussa. Plan on myös tuottanut kouluille opetusmateriaaleja, joiden avulla sukupuolistereotyyppioita voi käydä läpi 13–18-vuotiaiden koululaisten kanssa. Opetuskokonaisuudesta koulussa voi vastata oma opettaja, tai opettaja voi tilata tunnille veloituksetta Planin koulutetun lasten oikeuksien lähettilään.

– Sheboard on tarkoitettu ihan kaikille, sillä sukupuolten välinen tasa-arvo saavutetaan rohkaisemalla oppimaan uudenlaista ajattelua ja toimintatapoja. Opetusmateriaalin tehtävissä pohditaan, miten sukupuolistereotypit ilmenevät arjessa esimerkiksi lasten leluissa ja medioissa, ja luodaan esimerkiksi uudenlaisia prinsessasatuja, Plan International Suomen koulutus suunnittelija **Salla Kuuluvainen** kertoo.

Samsung Nordicin yhteiskuntasuhteista vastaava **Elin Wallberg** kertoo Samsungin olevan ylpeä siitä, että yhtiö on päässyt kehittämään Sheboardia yhdessä Planin kanssa.

– Teknologisen kehityksen tulee tukea tasa-arvoista yhteiskuntaa, joka ei syrji ketään. Sheboard on hieno esimerkki siitä, miten vahingolliset stereotypit voidaan tehdä näkyviksi. Sovelluksen avulla tuhoamme yhdessä sukupuoleen liittyviä käsityksiä, jotka estävät ihmisiä saavuttamasta täyttä potentiaaliaan, hän sanoo.

Android-puhelimella toimiva sovellus on ladattavissa suomenkielisenä Google Play -kaupasta 3.9.2018.

Lisätiedot ja haastattelupyynnöt:

Nora Lindström, digitaalisen kehityksen asiantuntija, p. 045 613 4244, nora.lindstrom@plan.fi

Santeri Suvanto, globaalikasvatuksesta vastaava ohjelmapäällikkö, p. 040 456 0516, santeri.suvanto@plan.fi

Lastenoikeusjärjestö Plan International haluaa oikeudenmukaisen maailman, jossa kaikkien lasten oikeudet ja tasa-arvo toteutuvat. Siksi Plan parantaa erityisesti kehitysmaiden tyttöjen elämää ja suojelua. Uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton Plan perustettiin 1937, ja Suomessa toiminta alkoi 1998. Työskentelemme yli 70 maassa. www.plan.fi.

Tutkittua tietoa sukupuolistereotypioista

- Stereotypiauhka tarkoittaa sitä, että ihminen pelkää toteuttavansa omaa ihmisryhmäänsä koskevan stereotypian ja sen takia epäonnistuu. Stereotypiauhka on tieteellisissä tutkimuksissa todistettu ilmiö, ja se selittää esimerkiksi naisten miehiä huonomman menestyksen matematiikassa. Testitulanteessa havaittiin, että jos naiset saivat tehdä matematiikan kokeen miehen salanimellä, he menestyivät kokeessa yhtä hyvin kuin miehet.
- Tutkimuksissa on havaittu, että suomalaisessa varhaiskasvatuksessa tyttöjä ja poikia kohdellaan eri tavalla. Pojat saavat enemmän huomiota kasvattajilta, ja tytöiltä edellytetään poikia enemmän huolellisuutta ja avuliaisuutta.
- Globaalin tutkimuksen mukaan 10-vuotiaat lapset ovat sisäistäneet sukupuolistereotypiat. Tutkimuksessa havaittiin, että kaikenlaisissa yhteiskunnissa 10-vuotiaiden tyttöjen maailma supistui ja mahdollisuudet vähenivät, kun taas poikien maailma laajeni ja mahdollisuudet lisääntyivät.
- Eräässä tutkimuksessa todettiin, että kuusivuotiaasta eteenpäin tytöt alkavat ajatella, että älykkyyden on ensisijaisesti miehiin ja poikiin liittyvä ominaisuus.
- Vuoden 2017 tasa-arvobarometrissä kolmasosa opiskelijoista koki, että opetusmateriaaleissa ilmenee sukupuolistereotypioita.
- Tutkimuksessa on havaittu, että rekrytoijat arvottavat hakemuksia sen perusteella, onko hakijan nimi miehen vai naisen. Täsmälleen sama hakemus arvioidaan paremmaksi, kun kyse oli miesoletetun hakemuksesta.